

Warszawa, dnia 14 lipca 2009 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich
Janusz KOCHANOWSKI

RPO-623582-X/09/TG

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Grzegorz SCHETYNA

Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Pragnę przekazać na ręce Pana Premiera wyrazy uznania dla organów administracji publicznej, za reakcję na skutki powodzi, jaka nawiedziła liczne miejscowości na terenie kraju, po gwałtownych burzach i ulewach.

Obserwacje dokonane przez moich przedstawicieli na terenach dotkniętych klęską żywiołową w województwach dolnośląskim, podkarpackim, śląskim i małopolskim, uprawniają mnie do wysokiej oceny dotychczasowych działań administracji stopnia gminnego, powiatowego i wojewódzkiego. Zwraca uwagę dobra koordynacja współdziałania organów i służb zaangażowanych w akcję przeciwpowodziową. Sprawdził się system zarządzania kryzysowego. Na szczególne podkreślenie zasługuje ofiarność funkcjonariuszy jednostek Państwowej i Ochotniczej Straży Pożarnej w akcji ratowniczej oraz likwidowaniu skutków kataklizmu, a także sprawne działanie wydzielonych oddziałów wojska

Niezwłocznie podjęte zostały działania na rzecz udzielenia potrzebującym wszechstronnej pomocy finansowej i rzeczowej. W miejscowościach wizytowanych przez moich przedstawicieli, rozpoczęto ocenę strat w gospodarstwach rodzinnych i wypłatę jednorazowych zasiłków w wysokości do 6 tys. zł., które mają być sfinansowane ze środków budżetu państwa. Jednostki samorządu terytorialnego, oczekujące na przekazanie zapowiadanych środków finansowych, zasiłki te wypłacały

ze środków własnych. Także firmy ubezpieczeniowe rozpoczęły likwidację szkód w ramach dobrowolnego ubezpieczenia.

W zakresie pomocy rzeczowej, dostarczano potrzebującym wodę pitną i żywność, leki i środki opatrunkowe, środki czystości i odkażające, odzież, koce i materace itp. Godzi się podkreślić spontaniczną pomoc finansową i rzeczową ze strony różnych podmiotów - nie dotkniętych klęską powodzi jednostek samorządu terytorialnego, sieci handlowych, organizacji i instytucji oraz osób prywatnych.

Z drugiej strony chciałbym zaznaczyć, iż zachodzące głębokie zmiany klimatyczne, zwiększają zagrożenie powtarzania się powodzi i innych gwałtownych zjawisk atmosferycznych. Stwarza to potrzebę dalszego doskonalenia systemu zapobiegania i likwidowania dramatycznych skutków tych zjawisk. Należałoby rozważyć przede wszystkim:

- 1) stworzenie sprawnego i niezawodnego systemu powiadamiania mieszkańców o zagrożeniach. Czynności podejmowane w tym względzie przez organy jednostek samorządu terytorialnego, zdawały się nosić znamiona doraźności i improwizacji. System ten winien być ściśle powiązany z operatywnym systemem wczesnego ostrzegania oraz informowania administracji terenowej o przewidywanych zagrożeniach;
- 2) wprowadzenie rozwiązań systemowych dotyczących likwidacji skutków klęsk żywiołowych, polegające na stworzeniu systemu obowiązkowych ubezpieczeń od następstw powodzi w rejonach szczególnie zagrożonych. Należałoby przewidzieć możliwość wsparcia przez Państwo rodzin najuboższych w zakresie opłacania składki na to ubezpieczenie. Rozważenia wymaga także potrzeba ujednolicenia zasad, form i zakresu oraz koordynacji pomocy udzielanej przez Rząd i terenowe organy administracji publicznej;
- 3) zapewnienie wystarczających środków na realizację inwestycji służących ochronie przeciwpowodziowej. Zastrzeżenia budzi zaniechanie części zamierzeń inwestycyjnych, przewidzianych w programie „Odra 2006”. Informowano ponadto

moich przedstawicieli o poważnym marnotrawstwie środków w związku zaplanowaną budową zbiornika retencyjnego na Nysie Kłodzkiej w okolicach Kamieńca Ząbkowickiego. Środki te wykorzystane zostały w 2000 r. na przesiedlenie mieszkańców wsi Piłce oraz wyburzenia i inne czynności niezbędne przed zalaniem terenu, zaś prace inwestycyjne związane z budową zbiornika nie były później prowadzone;

- 4) nadanie należytej rangi w ramach bieżącego utrzymania infrastruktury wodnej, działaniom na rzecz zapewnienia drożności koryt rzek, strumieni i potoków, usuwania ograniczających tę drożność drzew, zarośli i innych przeszkód, mogących w wypadku wysokich stanów powodować dodatkowe spiętrzenia wód i potęgować zniszczenia. Zapewnienie w tym zakresie współdziałania oraz koordynacji działań administracji rządowej do spraw gospodarki wodnej i administracji samorządowej.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości podjęcia przez Rząd powyższych działań. Bardzo proszę o poinformowanie mnie o zajęтым stanowisku i sposobie rozwiązania przedstawionych problemów.

Łukasz Szrajman
prez. Rzecznik